

**Қ.Тыныбеков атындағы жалпы білім беретін мектебі
«Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында 2024-2025 жылға
арналған жалпы қауіпсіздік ережелері
М А З М Ұ Н Ы**

1.Кіріспе бөлім.

2.Жолда жүру ережесі бойынша қауіпсіздік ережелері.

3.Сынып бөлмесіндегі қауіпсіздік ережелері.

4.Өрт қауіпсіздігі кезіндегі ережелер.

5.Саяхан,экскурсия,плэнер кезіндегі қауіпсіздік ережелері.

6.Жалпы демалыс кезіндегі қауіпсіздік ережелері

**7.Сурет,мүсін,қолөнер,кескіндеме,композиция сабақтарындағы
қауіпсіздік ережелері.**

Жетекшілер үшін қауіпсіздік ережесі.

1.Мектеп мұғалімінің рұқсатынсызсынып бөлмесіне кіруге болмайды.

2.Сабақтан алдын сынып бөлмесінің ауасын тазарту.

Сабаққа дайындық жүргізу.

3.Сынып бөлмесінде дәрі қобдишасы болуы керек.

4.Әр сабақ сайын оқушылармен қауіпсіздік ережелері жайында жұмыс жүргізілсін.

5.Оқушы сабақтың аяғына дейін сыныпта болуы керек,
оқушының сабақтан ерте қайтуы медициналық және ата-ананың жазбаша өтініші негізінде рұқсат етіледі.

Бүлөтініштерді сынып жетекші журналдың ішінде сақтайды.

6.Оқушы жарақат алған жағдайда сабақ тоқтатылады

Сынып жетекші мектеп әкімшілігіне болған жағдайды хабарлап, алғашқы медициналық көмек көрсетіп, ата-анаға хабарлайды және «жедел жәрдем»шақырады.

7.Сабақ аяқталған соң оқушыларды қалай киініп, мектептен қайтуын тексеріп, қадағалау қажет.

Жолда жүру бойынша қауіпсіздік ережелері.

1.Көлік болған жағдайда,жолда бағдаршамның тек жасыл түсі жанғанда ғана өту керек.

2.Жолдан белгілеп қойған бөліктен ғанаөту керек.

Жолдан өтерде сақ бол.

3.Жолға жақын ойнама,бұл өте қауіпті.

4.Көлік жүретін жолмен жүруге болмайды.

Жаяу жүргінші жүретін жолдың бөлігімен жүруге болады.

5.Жолда жаяу адам жүретін белгісі немесе бағдаршам бар жерден өту қажет.

6.Алдымен солға,содан кеін оңға қара.

7.Жолдан асықпай, алаңдамай өту керек.

8.Көліктердің алдынан,ал автобус пен траллебустың артынан айналып өт.

9.Көлікке кірерде және шағарда оның аялдамада толық тоқтағанын күт

10.Жолда жүру ережелерін сақтасаң, өзінді жарақаттардан сақтайсың.

Саяхат,Экскурсия,плэнер кезіндегі қауіпсіздік ережесін сақтау.

1.Жетекші міндетті түрде плэнерге барған кезде ережені білуі тиіс.

2.Жетекшіден қалмай топпен жүруі керек.

3.Топтық тәртібі қадағалаусыз қалмауы тиіс.

4.Қоғамдық жол көлігі таныстырылуы тиіс.

5. Жолда жүру ережелерімен таныстыру керек.
6. Қауіпті жағдайда алғашқы дәрігерлік көмек көрсету жолдарымен таныстыру.
7. Плэнер маршруты алдын-ала бекітілуі керек, маршрут бойынша қозғалыс жасау керек.
8. Жаңбыр жауған кезде, күн күркіреп найзағай болғанда ағаштың астында тұру қауіпті.
9. Плэнер кезінде жетекшінің рұқсатынсыз суға түсуге, шомылуға болмайды.

Жалпы оқу кабинеттеріндегі оқушыларға арналған еңбекті қорғау жөніндегі нұсқамалық.

1. Бұл нұсқамалық талаптарын орындау кабинетте сабақ оқитын Барлық оқушылар үшін міндетті.
2. Оқушыларға тәртіп ережелерін, сабақ кестесін, Еңбек пен демалыстың белгіленген режимдерін сақтауы тиіс.
3. Оқушылар өрт қауіпсіздігінің ережелерін сақтауға міндетті, алғашқы өрт сөндіру құралдарының орнын білуі тиіс.
4. Оқушылар кабинетте жүгіруге, шулауға және ойнауға тыйым салынады.
5. Жұмыс процесінде оқушылар жұмысты жүргізу тәртібін, жеке гигиеналық ережелерін сақтауға тиіс, жұмыс орнын таза ұстауы керек.
6. Кабинетке асығыс-үсігістен, байсалды кіру керек.
7. Жұмыс орнын мұғалімнің рұқсатынсыз тастап кетпеу.
8. Сабақ соңында жұмыс орнын ретке келтіру.

Демалыс кезіндегі қауіпсіздік ережесі.

1. Демалыс кезінде қауіпсіздік ережелерін мезгіліне байланысты ұқыпты сақтау.
2. Автокөлік трассасына велосипедпен, шамамен шынамен шықпа.
3. Өзенге сырғанақ теппеу.
4. Қысқы ауа-райына байланысты алысқа қыдырмау.
5. Белгісіз су көздері: тоған, өзен, көлдерде шомылғанда сақтық шараларын сақтау керек.
6. Суда шомылғанда қауіпсіздік белгілеріне мән беру керек.
7. Мектеп оқушысы күзгі, қысқы, көктемгі, жазғы демалыста үлкендердің Рұқсатынсыз бөтен жерге, табиғат аясына баруға болмайды.
8. Танымайтын бөтен кісілермен автокөлікке мінбеу, жол ережесін сақтау.

Сынып бөлмесіндегі қауіпсіздік ережелері.

1. Электр тізбегіне, ашық өткізгішке темір заттарды жалғауға болмайды.
2. Мұғалімнің айтуынсыз таныс емес заттарға тиіспеу.
3. Электр тоғын қолмен ұстауға болмайды.
4. Техникалық қауіпсіздік ережесімен таныспаған оқушы практикалық сабаққа жіберілмейді.
5. Белгісіз заттарды қолмен ұстауға және дәмін татуға болмайды.
6. Жұмыс үстелінде тек осы сабақта пайдаланатын құралдар барынша сақтықпен пайдалану керек.
7. Қайшы, ине, желім, шиша және де т.б заттармен жұмыс жасағанда қауіпсіздік ережесін сақтау керек.

Қолданбалы композиция, мүсін сабақтары кезіндегі оқушыларға арналған еңбекті қорғау жөніндегі нұсқамалық.

1. Қолөнер бұйымдарын арнайы сөмкеде немесе қобдишада сақтау.
2. Жұмыс орнын ретке келтіру.
3. Өз жұмысың мен жұмыс аспаптарыңа ұқыппен қарау.
4. Инені, түйрегішті, бізді ауызға салмау, киімге түйремеу.
5. Өзіңнің жұмысыңды сөмкеге немесе жұмыстарды сататын қорапшаға салу.
6. Қайшының қосылып жабылатын ұштарын өзіңнен әрі қаратып қой.
7. Қайшымен жұмыс істеген кезде сақтық шараларын сақтау.
8. Үтікпен жұмыс жасаған кезде, желіге қосылған электр үтігін қауіпсіз қалдырмау.
9. Жарақат алған жағдайда бұл туралы мұғалімге хабарлау, қажет болған жағдайда оны жақын маңдағы емдеу мекемесіне жөнелтуге және мекеме әкімшілігіне хабарлауға міндетті.

Өрт қауіпсіздік ережесін сақтау нұсқаулығы.

1. Электр тармақтары және электр құралдарын пайдалану кезінде.
2. Электр сымдарға суреттер тағы басқа нәрселер ілуге тиым салынады.
3. Электр лампаларын, электр сымдарды тарту жағдайларын өрт ережелерін Бұзбау үшін электр жұмысқа кіру рұқсаты бар қызметтер жасау керек.
4. Сіріңкемен от жағып ойнама, жаз айында қурап қалған шөп өртеніп кетуі мүмкін.

Жалпы шаралар:

1. Есікке өту жолда бөтен заттар болмауы керек.
2. Есікке ішінен ашылатын күршек болуы керек.
3. Кабинетте ашық от жағуға тиым салынады.
4. Техникалық құралдар қолдануды техникалық бақылау мүшелерімен шешу керек.
5. Мекеме өрт сөндіру құралдармен жабдықталу керек.

Өрт оқиғасы болған кезде:

1. Дерек қалалақ өртке қарсы қызметіне 101 сымтетігі бойынша хабарласу керек.
2. Өрт сөндірушілер келгенше, құралдармен өртті өшіруге кірісу керек.

Жалпы қауіпсіздік ережесі.

1. Көшеде транспорттан абай бол.
2. Тоқ көздерін қосқанда абай бол.
3. Электр құрал жабдықтарымен ойнама.
4. Шыныдан жасалған бұйымдарды ретпен пайдалану.
5. Кабинеттегі терезені ашып жапқанда абай бол.
6. Қабырғалардағы сәнділерге, гүлдерге жақындама.
7. Баспалдақпен жүгіргенде түзу жүр, сақ бол.
8. Қыс айында мектеп шатырынан түсетін мұздан сақтан
9. Жұмыс құралдары: ине, қайшы, пышақ т.б құралдарды пайдалануда сақ бол.

ДТІЖО:  К. Айкузов

Жолда және көлікте қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелері бойынша нұсқаулық.

1. Далаға шыққан кезде алдымен солға, содан кейін оңға қарай қараңызшы.
2. Мектепке маршрутты ең қауіпсіз, көшені немесе жолды жиі өтетін жерді таңдап ал.
3. Қала көшелерімен жүргенде абай бол. Торонисы. Тек тротуарға немесе жол жиегіне бар.
4. Аз өту-аз қауіп.
5. Тротуардың оң жағында асықпаңыз.
6. Жол жиегі бойымен жолдың шетінен алыс.
7. Көшенің немесе жолдың жүру бөлігіне шықпаңыз.
8. Қақпаның жанынан өтіп, әсіресе абай бол: қақпадан автомобиль шыға алады.
9. Тұрған автокөліктің жанынан абайлап өту: жолаушылар есікті ашып, сені ұра алады.
10. Көшені тек жауу жүргіншілер өткелімен өт.
11. Көшені өтпес бұрын солға қараңызшы. Егер жүру бөлігі бос болса, - бар. Жолдың ортасына дейін тоқтаңыз. Егер көлік қозғалысы басталса, "қауіпсіздік аялдмасын" күтіп тұр. Енді оңға қарай. Егер жүру бөлігі бос болса, өту аяқталады.
12. Көшеге жоқ жауу жүргіншілер керек көшетін бір бұрышын тротуар басқа да қауіпсіз.
13. Егер көшеде үлкен қозғалыс болса, ересек немесе милиция қызметкерінен оны көшуге көмектесуді сұраңыз.
14. Аялдама көрсеткішінде отырғызу алаңында немесе тротуарда көлікті күтіңіз.
15. Автобустарға, троллейбусқа, трамвайға отырғызу кезінде тәртіпті сақта. Басқа жолаушыларға кедергі келтірме.
16. Автобус, троллейбус, трамвай артқы есіктер арқылы кіре алады.
17. Тек алдыңғы есіктер арқылы шығу. Алдын ала шығу, алға өту.
18. Кіргенде және үйден шыға салысымен, көлік, цемент және толқайсы.
19. Трамвай алдында. Автобус және троллейбус-арт. Автобустан, трамвайдан шыға отырып, тротуардан жауу жүргіншілер өткеліне дейін жету керек және тек оның бойымен басқа жаққа өту керек.
20. Көшені өткенде бағдаршамның сигналын ізде: қызыл-тоқта-барлығы тоқтау керек; сары-назар – келесі сигналды күтіңіз; жасыл-жүріңіз-көшені өтуге болады.
21. Жүргенде көлікте, ходи бойынша салонына, төбелесетін үшін поручень емес выглядывая терезесінен емес, высовывая қолына емес, нажимая жоқ кажеттіліктерге арналған авариялық түйме.
22. Жол үстінде немесе жолдың жанында ойын ойнамаңыз. Жолдың жүру бөлігінде велосипедпен, роликті конькилермен және т.б. сырғанаманыз.
23. Жақын келе жатқан көліктің алдында көшені немесе жолды кесіп өтпеңіз.
24. Жақын маңдағы көлік үшін шынжыр бермеңіз.

Электр қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық.

1. Электр құралдарын желіге қосу тәртібін мүлтіксіз сақтаңыз: бау алдымен аспапқа, содан кейін желіге қосыңыз. Аспапты ажырату кері ретпен жүргізіледі.
2. Үйден немесе тіпті бөлмеден шығып, электр құралдарын (үтіктеу, теледидар және т.б.) сөндіріңіз.
3. Ашаны штепсельді розеткаға дымқыл қолмен салмаңыз.
4. Электр сымдарын қолмен тартпаңыз-қысқа тұйықталу болуы мүмкін.
5. Ешқандай жағдайда жалпақ сымға жақындамаңыз және оған қол жеткізбеңіз – ток соғуы мүмкін.
6. Арнайы тіреуішсіз үтік, шайнекті, плитканы қолданбаңыз.
7. Жылытқыш желіге қосылған кезде жылытылатын су мен ыдысты (егер ол металл болса) ұстамаңыз.
8. Қосылған электр құралдарын дымқыл шүберекпен ешқашан сүртпеңіз.
9. Электр сымдарының үстінде гүл төбешіктерін ілмеңіз.
10. Жанып кеткен электр құралдарын сумен сөндіруге болмайды.
11. Антенна кабеліне тиіспейіз провисшим немесе лежащим жерде шығарып салуға.
12. Жақын жерде электр беру желілері өтетін үйлер мен құрылыстардың шатырларына, сондай-ақ әуе электр беру желілерінің тіреулеріне (бағанадарына) шығу қауіпті.
13. Тарату құрылғыларына, трансформаторлық қосалқы станцияларға, күш қалқандарына кіруге тырыспаңыз-бұл өлімге әкеп соғады!
14. Қағаз немесе матаны абажур электр шамдары ретінде пайдаланбаңыз.
15. Электр аспаптарын іске қосылған жағдайда (электр желісіне) жөндеу жүргізуге тырыспаңыз.
16. Электр құралдары жанған жағдайда, егер сіз өрт сөндіру қызметін өшіре алмасаңыз, телефон арқылы өрт сөндіру қызметін шақырыңыз.

Аулада, көшелерде, үйде және қоғамдық орындарда жағымсыз жағдайлардың алдын алу жөніндегі Нұсқаулық.

1. Пәтерден (үйден) шықпас бұрын, көзді қарап, алаңда (есіктің жанында) бөгде адамдардың жоқ екеніне көз жеткізіңіз, әйтпесе күтіңіз.
2. Егер күдікті адамдар, әсіресе адамдар тұратын болса, онда бөгде (бейтаныс) лифтіге, сондай-ақ кіреберіске немесе баспалдақ алаңына ешқашан қаламасаңыз.
3. Егер сізде лифтіге шабуыл жасаса, "диспетчерді шақыру" батырмасын басуға тырысыңыз, бірақ, әсіресе жақын маңда көмектесуге қабілетті адамдар бар екеніне сенімді болмаған жағдайда айқайламаңыз.
4. Аулада уақыт өткізе отырып, сізден асқан жасөспірімдер компанияларынан алыс ұстаңыз, алкогольдік немесе есірткілік мас күйде, құмар ойындар ойнайды және т. б.
5. Ешқашан көлік, мотоцикл және т. б. бейтаныс адамдармен отырыңыз.

6. Егер үйдің жанында үлкендер болмаса, далаға қымбат заттарды (магнитофон және т.б.) шығармаңыз.
7. Бойынша жүк тасымалдары емес құндылықтар, ақша жоқ ерекше, онда қажет болған жағдайда).
8. Емес ләзімте бойынша подвалам, чердакам, қрынам.
9. Көшеде жүргенде, өз үйіңізге жақын болуға, таныс компанияда болуға тырысыңыз. Соңғы шарт, егер сіз үйден, әсіресе бөтен ауданға, биіге (дискотекаға), нарыққа, дүкенге, концертке және т.б. кетсеңіз, міндетті.
10. Көмек туралы шақыру-бұл қорқудың дәлелі емес, өзін – өзі қорғаудың қажетті құралы, кейде құтқару.
11. Егер сіз батыста – шабуылшылар көп болса, олар күшті, жақын жерде көмекке келе алатын ешкім жоқ, онда олар талап ететін ақша немесе нәрсе беру жақсы. Есіңізде болсын, сіздің өміріңіз бен денсаулығыңыз бәрінен қымбат.
12. Егер сіз қудалай бастасаңыз, адамдар көп, жарық (түнде) және т. б.
13. Ешқашан құмар ойындар ойнамаңыз, әсіресе үлкен балалармен немесе ересектермен, әдетте бейтаныс адамдармен ақша.
14. Жеке қауіпсіздік мақсатында (ұрлаудың алдын алу) :
 - жалғыз қалмауға тырысу, әсіресе көшеде, мектепке барар жолда және кері, бос уақыт орнынан;
 - мектепке, дүкенге, достарға және т. б. қозғалыс бағыттарын жиі өзгерту.;
 - ешқашан бейтаныс адамдармен, әсіресе күдікті адамдармен сөйлеспеу;
 - бөтен көліктерге отыруға болмайды, бейтаныс адамдармен жүруге болмайды;
 - әрқашан туысқандарыңызды қай жерге және қай жерге баратыны, қай жерге баратыны, қай жерге баратыны, қай жерге қай жерге баратыны туралы хабардар ету керек (егер мүмкіндік болса, телефон нөмірін, сізді табуға болатын басқа координаттарды хабарлаңыз).

Жарылмаған снарядтар, минаялар, гранаталар және белгісіз пакеттер табылған кезде қауіпсіздік ережелері жөніндегі Нұсқаулық.

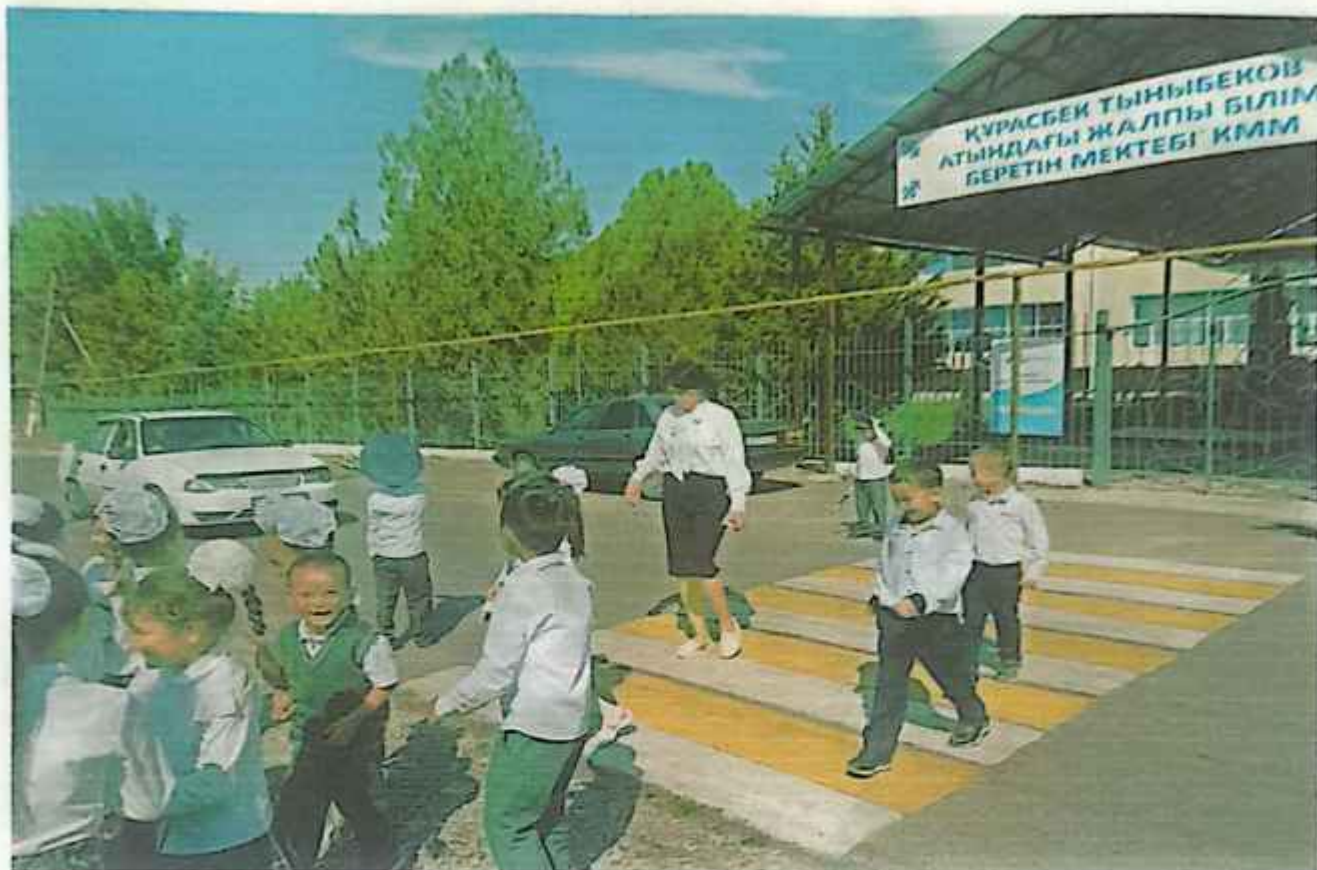
1. Көлікте, үйдің кіреберісінде және т.б. қалған пакетті байқап (сөмке, қорап және т. б.), ешқандай жағдайда оны ұстамаңыз: мүмкін, онда жарылғыш құрылғы болуы мүмкін.
2. Өзінің олжасы туралы кезекші милиция қызметкеріне хабарлаңыз.
3. Егер сіз қалалық көлікте пакетті, сөмкені, қораптарды байқасаңыз, жүргізушіге хабарлаңыз.
4. Егер сіз әлі де террористік актінің куәгері болсаңыз, өзін – өзі ұстамаңыз. Оқиға орнынан қашып кеткен адамдарды есте сақтауға тырысыңыз, мүмкін, бұл қылмыскерлер.
5. Жарылыстан немесе оқ атудан зардап шеккендерге жедел жәрдем машинасы келгенге дейін көмек көрсетуге тырысыңыз. Оқиға орнына келген арнайы қызмет қызметкерлеріне ақпарат беріңіз.
6. Егер ол сізде болса, жарылыс қалпақпен ойнамаңыз: ауыр күйік алуға болады.
7. Алауға патрондарды тастамаңыз – олар сізді атуға және жаралауға болады.
8. Жарылыстардан: оттегі баллондарынан, ыдыстан, бензиннен және еріткіштен бос бөшкелерден, газ – ауа қоспаларынан қауіптеніңіздер.
9. Снарядқа, минаяға, гранатаға ұқсас күдікті затты тауып, оған жақындамаңыз және тастарды тастамаңыз: снаряд жарылуы мүмкін. Күдікті заттың орналасқан жерін қоршап, ол туралы 102 телефоны бойынша милицияға хабарлаңыз. Олжаны жақын адамдарға хабарлаңыз және милиция келуін күтіңіз.

Күзгі демалыста оқушылардың қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқаулық және тәртіп ережелері.

1. Жол өту кезінде абай болу керек, көшеде абай болу керек; жол жүру ережелерін сақтау қажет;
2. Орманда, өзенде серуендеу кезінде қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау:
 - 2.1. Ауыл аумағында және орман алқабының аумағында от жағуға тыйым салынады.;
 - 2.2. Суық уақытта шомылмаңыз.
 - 2.3. Жабайы жануарлармен кездескен кезде орман алқабына барғанда сақ болу керек.
 - 2.4. Аз таныс емес және бейтаныс саңырауқұлақтар мен жидектерді жеуге тыйым салынады.
3. Өз денсаулығына қамқорлық жасау қажет; тұмауға және суық тиюге қарсы алдын алу шараларын жүргізу қажет;
4. Электр құралдарымен байланысқанда абай болу, теледидар, электр үтігі, шәйнек және т. б. қосылғанда және өшіргенде қауіпсіздік техникасын сақтау.
5. Газ аспаптарын пайдалану кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау;
6. Теледидарды көріп, компьютерде жұмыс істегенде уақытша режимді сақтау;
7. Тескіш, кескіш және кескіш құралдармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау;
8. Тракторлық бригадаларға, гараждарға, фермаларға ересектердің ілесіп жүруіне баруға тыйым салынады.;
9. Үй жануарларына абай болу;
10. 23.00-ден кейін жазғы уақытта ересектердің ертіп жүруіне көшеде тұруға тыйым салынады., қысқы 22.00 сағаттан кейін.

Қысқы демалыс кезінде оқушылардың қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқаулық және тәртіп ережелері.

1. Жол өту кезінде абай болу керек, көшеде абай болу керек; жол жүру ережелерін сақтау қажет;
2. Орманда, өзенде серуендеу кезінде қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау:
 - 2.1. Ауыл аумағында және орман алқабының аумағында от жағуға тыйым салынады.;
 - 2.2. Мұз үстінде сақ болу. Қалыңдығы 15 см дейін жеткіліксіз болған жағдайда мұзға шықпаңыз.
 - 2.3. Қажет абайлаңыз жүгінуге шаңғы, коньками, санками.



ДТІЖО: Қ.Айкузов



Окушыларга іс жүзінде жолда жүру ережелерін көрсетіп түсіндіру сәттері







Қыс мезгіліндегі қауіпсіздік ережелерін іс-жүзінде түсіндіру сәті

